

§ 505

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Petra Malinin ym. valtuustoaloitteesta koskien sähkö- potkulautailun turvallisuuden ja kaupungin esteettömyyden paran- tamisesta

HEL 2021-007736 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin liikenne- ja katusuunnittelupalvelu on selvittänyt keinoja, joilla vaikutetaan laajasti lisääntyneen sähköpotkulautailun aiheuttamiin haasteisiin. Vaikuttavimmaksi ja tarkoituksenmukaisimmaksi kaupungilla käytössä olevaksi keinoksi tähän mennessä on todettu olevan yhteistyö ja neuvottelu operaattorien kanssa. Viime heinäkuussa käynnistettiin myös laajempi yhteistyö Liikenne- ja viestintäministeriön, potkulautayritysten, poliisin, Liikenneturvan ja kaupunkien välillä, jonka tarkoituksena on ollut syksyn 2021 aikana kehittää toimenpiteitä havaittujen ongelmien ratkaisemiseksi. Lisäksi Helsingin kaupunki on ollut mukana ohjaamassa Liikenne- ja viestintäministeriön vastuulla olevaa valtakunnallista liikenneturvallisuusstrategiaa, jonka yhteydessä on tarkoitus arvioida myös mahdollisten lakimuutosten tarpeellisuutta.

Yhteistyön tuloksena heinäkuun puolesta välistä lähtien operaattoreilla on ollut käytössä yöaikainen (00-05) nopeusrajoitus 15km/h keskustan alueella. Liikenne- ja katusuunnittelupalvelu on tarkastellut HUS:n epävirallisia Meilahden yhteispäivystyksen tilastoja ja sähköpotkulautaooperaattorien suoritetietoja. Niiden mukaan heinäkuun puolenvälin jälkeen on tapahtunut oikean suuntaista kehitystä alkukesään verrattuna, mutta edelleen Meilahden päivystykseen on tullut noin 10 potilasta joka viikonloppu ja keskimäärin yli 2 potilasta päivässä. Kaupungin näkökulmasta nopeusrajoitusta ei voida siten pitää riittävänä rajoitustoimena ehkäisemään onnettomuuksia.

Uusimpien neuvottelujen tuloksena sähköpotkulautayritykset Tier, Voi ja Lime päättivät 3.9.2021 alkaen katkaista Helsingissä palvelun käytön viikonloppuina (klo 00-05). Kokeilu kestää vuoden 2021 loppuun, johon mennessä keskustellaan liikenneturvallisuuden varmistamisesta jatkossa. Kokeiluajalta myös kerätään tietoa, miten aikarajoitukset vaikuttavat tapaturmien määrään, kun huomioidaan myös vuoden ajasta johtuvat käyttömäärämuutokset.

Tämän lisäksi operaattorit laskevat potkulautojensa maksiminopeutta 20 km/h kaikkina aikoina koko kaupungin alueella sekä laajentavat yölistä 15 km/h nopeusrajoitusta koskemaan viikon kaikkia öitä koko toiminta-alueella. Myös aloittelija -ajotila tuodaan palveluun siten, että ensimmäisellä ajokerralla nopeusrajoitus on 15 km/h.

Näiden sovittujen turvallisuutta parantavien toimenpiteiden lisäksi tiivistämme entisestään yhteistyötä myös pysäköintiin liittyvien epäkohtien korjaamiseksi. Kaupunki on sitoutunut löytämään ratkaisuja sähköpotkulautojen haitallisen pysäköinnin ongelmiin. Tavoitteena on kehittää palvelua siten, että ensi keväänä palvelun käytön jälleen kasvaessa Helsingissä olisi sovittu toimenpiteistä, joilla vaikutetaan pysäköinnin aiheuttamiin haittoihin. Pysäköinnin rajoittaminen sähköpotkulautojen teknologisten ratkaisujen kautta ja toisaalta pysäköinnille osoitettujen paikkojen määrittäminen ovat keinovalikoimassa ydinkeskustan alueella. Lisäksi Parking Patrol -palvelusta on keskusteltu alustavasti Helsingissä toimivien operaattorien kanssa ja kaupungin pysäköinninvalvonta on mukana kehitystyössä.

Pysäköinnin kehittämisessä on omat haasteensa tilan, valvonnan ja sähköpotkulautojen suuren määrän vuoksi. Sähköpotkulauta rinnastetaan pysäköintiä koskevassa lainsäädännössä polkupyörään. Niiden pysäköinti on siis sallittua niin pyörä- kuin jalkakäytävälle, kunhan se ei kohtuuttomasti haittaa jalkakäytävällä tai pyörätiellä kulkemista. Palvelun pysäköintiratkaisua kehittäessä kaupunki myös varautuu siihen, että Helsinkiin voi tulla lisää sähköpotkulautapalvelua tarjoavia yrityksiä.

Käyttäjien turvallisuuden parantamisen lisäksi kiinnitetään huomiota jalankulkijoiden turvallisuuden parantamiseen jalkakäytävillä. Sähköpotkulautojen käyttäjät aiheuttavat vaaratilanteita ajaessaan jalkakäytävillä. Kaupunki etsii ratkaisuja sähköpotkulautojen ohjaamiseksi pois jalkakäytäviltä jalankulun turvallisuuden parantamiseksi.

Potkulautaoperaattorit ovat olleet yhteistyöhaluisia. Viime aikainen negatiivinen julkisuus ei välttämättä tue markkinaehtoista toimintaa. Helsingin kaupunki käyttää erityisesti neuvottelua ja yhteistyötä keinoina edistääkseen toivottuja toimenpiteitä ja korostaa operaattorien yhteisvastuuta toiminnan jatkuvuuden takaamiseksi. Lisäksi hyödynnämme toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointiin palvelusta ja terveystaloudelta saatavaa dataa. Alustatalouden mahdollistamien palveluiden kehittämisessä lakimuutokset ja kaupungin yksipuoliset määräykset toimivat huonosti. Nekin ovat kuitenkin mahdollisia, mikäli yhteistyö ei johda riittävän vaikuttaviin toimenpiteisiin. Sähköpotkulaudat ovat vakiinnuttaneet asemaansa kaupungin yhtenä liikkumisen keinona jo muutaman vuoden ajan, joten tarkoituksenmukaista on yhdessä löytää toimivia ratkaisuja, jotta operaattorit voisivat kaupunkiympäristön asettamien ta-

voitteiden ja haasteiden puitteissa vakiinnuttaa toimintaansa osana monipuolista liikennejärjestelmää.

Käsittely

Vastaehdotus:

Mia Haglund: Lisätään seuraavat lauseet kappaleen kuusi (6) keskelle, "Tavoitteena on kehittää palvelua siten" -alkavan lauseen jälkeen:

Pysäköinnin rajoittaminen sähköpotkulautojen teknologisten ratkaisujen kautta ja toisaalta pysäköinnille osoitettujen paikkojen määrittäminen ovat keinovalikoimassa ydinkeskustan alueella. Lisäksi Parking Patrol -palvelusta on keskusteltu alustavasti Helsingissä toimivien operaattorien kanssa ja kaupungin pysäköinninvalvonta on mukana kehitystyössä.

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Mia Haglundin vastaehdotuksen.

Vastaehdotus:

Risto Rautava: Lisätään lausunnon toiseksi viimeiseksi kappaleeksi: Käyttäjien turvallisuuden parantamisen lisäksi kiinnitetään huomiota jalankulkijoiden turvallisuuden parantamiseen jalkakäytävillä. Sähköpotkulautojen käyttäjät aiheuttavat vaaratilanteita ajaessaan jalkakäytävillä. Kaupunki etsii ratkaisuja sähköpotkulautojen ohjaamiseksi pois jalkakäytäviltä jalankulun turvallisuuden parantamiseksi.

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Risto Rautavan vastaehdotuksen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Sirje Lappalainen, liikenneinsinööri: 310 38134
sirje.lappalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.06.2021 Malin Petra Aloite sähköpotkulautilun turvallisuuden ja kaupungin esteettömyyden parantamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin liikenne- ja katusuunnittelupalvelu on selvittänyt keinoja, joilla vaikutetaan laajasti lisääntyneen sähköpotkulautailun aiheuttamiin haasteisiin. Vaikuttavimmaksi ja tarkoituksenmukaisimmaksi kaupungilla käytössä olevaksi keinoksi tähän mennessä on todettu olevan yhteistyö ja neuvottelu operaattorien kanssa. Viime heinäkuussa käynnistettiin myös laajempi yhteistyö Liikenne- ja viestintäministeriön, potkulautayritysten, poliisin, Liikenneturvan ja kaupunkien välillä, jonka tarkoituksena on ollut syksyn 2021 aikana kehittää toimenpiteitä havaittujen ongelmien ratkaisemiseksi. Lisäksi Helsingin kaupunki on ollut mukana ohjaamassa Liikenne- ja viestintäministeriön vastuulla olevaa valtakunnallista liikenneturvallisuusstrategiaa, jonka yhteydessä on tarkoitus arvioida myös mahdollisten lakimuutosten tarpeellisuutta.

Yhteistyön tuloksena heinäkuun puolesta välistä lähtien operaattoreilla on ollut käytössä yöaikainen (00-05) nopeusrajoitus 15km/h keskustan alueella. Liikenne- ja katusuunnittelupalvelu on tarkastellut HUS:n epävirallisia Meilahden yhteispäivystyksen tilastoja ja sähköpotkulautaooperaattorien suoritetietoja. Niiden mukaan heinäkuun puolenvälin jälkeen on tapahtunut oikean suuntaista kehitystä alkukesään verrattuna, mutta edelleen Meilahden päivystykseen on tullut noin 10 potilasta joka viikonloppu ja keskimäärin yli 2 potilasta päivässä. Kaupungin näkökulmasta nopeusrajoitusta ei voida siten pitää riittävänä rajoitustoimena ehkäisemään onnettomuuksia.

Uusimpien neuvottelujen tuloksena sähköpotkulautayritykset Tier, Voi ja Lime päättivät 3.9.2021 alkaen katkaista Helsingissä palvelun käytön viikonloppuina (klo 00-05). Kokeilu kestää vuoden 2021 loppuun, johon mennessä keskustellaan liikenneturvallisuuden varmistamisesta jatkossa. Kokeiluajalta myös kerätään tietoa, miten aikarajoitukset vaikuttavat tapaturmien määrään, kun huomioidaan myös vuoden ajasta johtuvat käyttömäärämuutokset.

Tämän lisäksi operaattorit laskevat potkulautojensa maksiminopeutta 20 km/h kaikkina aikoina koko kaupungin alueella sekä laajentavat yölistä 15 km/h nopeusrajoitusta koskemaan viikon kaikkia öitä koko toiminta-alueella. Myös aloittelija -ajotila tuodaan palveluun siten, että ensimmäisellä ajokerralla nopeusrajoitus on 15 km/h.

Näiden sovittujen turvallisuutta parantavien toimenpiteiden lisäksi tiivistämme entisestään yhteistyötä myös pysäköintiin liittyvien epäkohtien

korjaamiseksi. Kaupunki on sitoutunut löytämään ratkaisuja sähköpotkulautojen haitallisen pysäköinnin ongelmiin. Tavoitteena on kehittää palvelua siten, että ensi keväänä palvelun käytön jälleen kasvaessa Helsingissä olisi sovittu toimenpiteistä, joilla vaikutetaan pysäköinnin aiheuttamiin haittoihin. Pysäköinnin kehittämisessä on omat haasteensa tilan, valvonnan ja sähköpotkulautojen suuren määrän vuoksi. Sähköpotkulauta rinnastetaan pysäköintiä koskevassa lainsäädännössä polkupyörään. Niiden pysäköinti on siis sallittua niin pyörä- kuin jalkakäytävälle, kunhan se ei kohtuuttomasti haittaa jalkakäytävällä tai pyörätiellä kulkemista. Palvelun pysäköintiratkaisua kehittäessä kaupunki myös varautuu siihen, että Helsinkiin voi tulla lisää sähköpotkulautapalvelua tarjoavia yrityksiä.

Potkulautaoperaattorit ovat olleet yhteistyöhaluisia. Viime aikainen negatiivinen julkisuus ei välttämättä tue markkinaehtoista toimintaa. Helsingin kaupunki käyttää erityisesti neuvottelua ja yhteistyötä keinoina edistääkseen toivottuja toimenpiteitä ja korostaa operaattorien yhteisvastuuta toiminnan jatkuvuuden takaamiseksi. Lisäksi hyödynnämme toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointiin palvelusta ja terveyspalvelusta saatavaa dataa. Alustatalouden mahdollistamien palveluiden kehittämisessä lakimuutokset ja kaupungin yksipuoliset määräykset toimivat huonosti. Nekin ovat kuitenkin mahdollisia, mikäli yhteistyö ei johda riittävän vaikuttaviin toimenpiteisiin. Sähköpotkulaudat ovat vakiinnuttaneet asemaansa kaupungin yhtenä liikkumisen keinona jo muutaman vuoden ajan, joten tarkoituksenmukaista on yhdessä löytää toimivia ratkaisuja, jotta operaattorit voisivat kaupunkiympäristön asettamien tavoitteiden ja haasteiden puitteissa vakiinnuttaa toimintaansa osana monipuolista liikennejärjestelmää.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Petra Malin ja 15 muuta valtuutettua ovat tehneet 23.6.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Aloite sähköpotkulautailun turvallisuuden ja kaupungin esteettömyyden parantamisesta

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin mukaan pääkaupunkiseudulla on tänä vuonna sattunut ennätysmäärä sähköpotkulautaannettomuuksia. Alkukesän aikana pelkästään Meilahden sairaalassa on hoidettu 143 henkilöä, jotka ovat loukkaantuneet sähköpotkulautaannettomuudessa. Tämä on kaksi kertaa niin paljon kuin samana aikana on hoidettu pyöräilyturmissa loukkaantuneita (72 henkilöä). Usein loukkaantumiseen johtaviin onnettomuuksiin liittyvät liian nopea tilannopeus ja päihtymys, ja onnettomuudet sattuvat myöhäiseen aikaan.

28.09.2021

Asia/3

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että kaupunki selvittäisi mahdollisuudet rajoittaa sähköpotkulautojen nopeutta tai niiden käyttöä ilta- ja yöaikaan onnettomuuksien estämiseksi. Lisäksi esitämme, että sähköpotkulaudoille tulisi olla asemat käytön jälkeistä palautusta varten samalla tavoin kuin kaupunkipyörillä, jotta katujen esteettömyys parani.

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristölautakuntaa antamaan lausunnon kaupunginhallitukselle 30.9.2021 mennessä.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Sirje Lappalainen, liikenneinsinööri: 310 38134
sirje.lappalainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 23.06.2021 Malin Petra Aloite sähköpotkulautilun turvallisuuden ja kaupungin esteettömyyden parantamisesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 21.09.2021 § 497